Normy dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska

Rolnik powinien:

1. Grunt orny wykorzystywać do uprawy roślin lub ugorowania,

2. W przypadku uprawiania pszenicy, owsa, żyta lub jęczmienia na tej samej powierzchni w ramach działki ewidencyjnej dłużej niż 3 lata:

- przed rozpoczęciem uprawy w 4 roku

a. wykonać zabieg przyorania słomy lub międzyplonów, lub obornika w ilości, co najmniej 10 ton na hektar albo wymieszania słomy z glebą lub wymieszania międzyplonów z glebą, lub prowadzić uprawę międzyplonów, lub
b. złożyć oświadczenie o zamiarze wykonania takiego zabiegu do właściwego w sprawach dotyczących płatności bezpośredniej, płatności uzupełniającej, płatności cukrowej, płatności do pomidorów i wsparcia specjalnego kierownika biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, w terminie do dnia 9 czerwca roku:

   - poprzedzającego rok, w którym zamierza wykonać taki zabieg wiosną,

   - w którym zamierza wykonać taki zabieg jesienią;

- po zakończeniu zbiorów w 4 roku, lecz przed rozpoczęciem uprawy tej rośliny w 5 roku:

a. wykonać zabieg przyorania słomy lub międzyplonów, lub obornika w ilości, co najmniej 10 ton na hektar albo wymieszania słomy z glebą lub wymieszania międzyplonów z glebą, lub prowadzić uprawę międzyplonów, lub
b. złożyć oświadczenie o zamiarze wykonania takiego zabiegu do właściwego w sprawach dotyczących płatności bezpośredniej, płatności uzupełniającej, płatności cukrowej, płatności do pomidorów i wsparcia specjalnego kierownika biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, w terminie do dnia 9 czerwca roku:

   - poprzedzającego rok, w którym zamierza wykonać taki zabieg wiosną,

   - w którym zamierza wykonać taki zabieg jesienią;

3. Na gruntach ugorowanych przeprowadzić koszenie lub inne zabiegi uprawowe zapobiegające występowaniu i rozprzestrzenianiu się chwastów, co najmniej raz w roku w terminie do dnia 31 lipca,

4. Na łąkach lub pastwiskach dokonać koszenia i usuwania okrywy roślinnej, co najmniej raz w roku w terminie do dnia 31 lipca lub prowadzić wypasanie zwierząt,

5. W przypadku łąk i pastwisk zadeklarowanych we wniosku o przyznanie pomocy finansowej w ramach działania:

- płatności dla obszarów NATURA 2000 oraz związanych z wdrażaniem Ramowej Dyrektywy Wodnej,
- program rolnośrodowiskowy,

przeprowadzić koszenie i usunięcie okrywy roślinnej w zakresie i terminie określonym w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, lub wypasania na nich zwierząt w sezonie pastwiskowym określonym w tych przepisach,

6. Na obszarach zagrożonych erozją wodną przestrzegać wymogu utrzymania okrywy roślinnej w okresie od dnia 1 grudnia do dnia 15 lutego na co najmniej 40% powierzchni gruntów ornych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego,

7. Przestrzegać utrzymywania plantacji zagajników o krótkiej rotacji oraz wieloletnich plantacji trwałych w stanie niezachwaszczonym, a na plantacjach zagajników o krótkiej rotacji zachowania minimalnego odstępu (1,5 m) od granicy sąsiedniej działki gruntu, na której została założona taka sama plantacja, lub użytkowanej jako grunt leśny, lub zachowania minimalnego odstępu (3 m) pomiędzy zagajnikami, a sąsiednimi działkami, które są użytkowane jako grunt rolny,

8. Przestrzegać utrzymywania okrywy roślinnej lub ściółki w międzyrzędziach albo prowadzenia uprawy metodą tarasową na gruntach ornych położonych na stokach o nachyleniu powyżej 20^0 i wykorzystywanych pod uprawy roślin wieloletnich.

9. Zachować w obrębie działki rolnej oczek wodnych o łącznej powierzchni mniejszej niż $100m^2$.

10. Stosować nawozy na gruntach rolnych w odległości co najmniej 5 m, a w przypadku gnojowicy w odległości co najmniej 10 m od brzegu:

- jezior i zbiorników wodnych o powierzchni do 50 ha,

- cieków wodnych,

- rowów, z wyłączeniem rowów o szerokości do 5 m liczonej na wysokości górnej krawędzi brzegu rowu,

- kanałów.

11. Stosować nawozy na gruntach rolnych w odległości co najmniej 20 m od:

- brzegu jezior i zbiorników wodnych o powierzchni powyżej 50 ha,

- stref ochronnych ujęć wody,

- obszarów morskiego pasa nadbrzeżnego.

<u>Rolnik powinien przestrzegać zakazu</u>:

1. Wypalania na gruntach rolnych,

2. Wykonywania na gruntach rolnych zabiegów uprawowych ciężkim sprzętem w okresie wysycenia profilu glebowego wodą,

3. Niszczenia drzew będących pomnikami przyrody lub rowów do 2 m szerokości w obrębie działki rolnej,

4. Niszczenia siedlisk roślin i zwierząt objętych ochroną gatunkową na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody lub siedlisk przyrodniczych w rozumieniu tej ustawy, na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt. 1-9 ww. ustawy,

5. Nawadniania gruntów rolnych wodą podziemną za pomocą deszczowni lub poboru wody powierzchniowej lub podziemnej w ilości większej niż 5 m^3 na dobę, w celu nawadniania, bez pozwolenia wodnoprawnego uzyskanego w trybie określonym w przepisach prawa wodnego.

Rolnik nie powinien:

1. Wykorzystywać gruntów ornych położonych na stokach o nachyleniu powyżej 20^0 do uprawy roślin wymagających utrzymywania redlin wzdłuż stoku lub utrzymywać te grunty jako ugór czarny,

2. Zmieniać sposobu użytkowania trwałych użytków zielonych lub ich części bez wymaganej zgody, o której mowa w art. 28 ust 1 ustawy z dnia 26 stycznia 2007 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego.

Gdy w danym roku stosunek wielkości powierzchni trwałych użytków zielonych do wielkości powierzchni całkowitego obszaru rolnego w Polsce zmaleje o więcej niż 5%, to zmiana sposobu użytkowania trwałych użytków zielonych w danym roku wymaga zgody kierownika biura powiatowego Agencji**.

Gdy w danym roku stosunek trwałych użytków zielonych w Polsce zmaleje o więcej niż 8%, kierownik biura powiatowego odmawia udzielenia zgody na przekształcenie. Rolnicy posiadający grunty przekształcone z trwałych użytków zielonych mają obowiązek przywrócenia ponownie wskazanej powierzchni do dnia 15 maja roku następnego.

Informację przygotowano na podstawie *broszury "Zasada Wzajemnej Zgodności (cross compliance) Minimalne normy, Obszar A, Obszar B i Obszar C obowiązujący od 2013 r."*
(Tekst zaakceptowany do druku: 15 października 2012 r.)